

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری مامایی

عنوان :

تبیین مفهوم رفتار حرفه‌ای در مامایی، طراحی، روان‌سنجی و اجرای ابزار

ارزیابی آن: یک مطالعه ترکیبی اکتشافی

پایان‌نامه برای دریافت درجه PhD در رشته بهداشت باروری

نگارنده:

زهرة مومنی موحد

اساتید راهنما:

دکتر زهره خاکبازان

دکتر عباس عبادی

استاد مشاور:

دکتر مهرناز گرانمایه

تبیین مفهوم رفتار حرفه‌ای در مامایی، طراحی، روان‌سنجی و اجرای ابزار ارزیابی آن: یک

مطالعه ترکیبی اکتشافی

چکیده فارسی

مقدمه: رفتار حرفه‌ای مفهومی چندبعدی است که بر طبق فرهنگ، حرفه و جامعه افراد متفاوت است. از ماماها انتظار می‌رود به منظور تقویت مهارت حرفه‌ای و مراقبت از بیمار، فعالیت حرفه‌ای خود را منطبق با اصول رفتار حرفه‌ای ارتقا دهند. با در نظر گرفتن ماهیت فرهنگی و مبتنی بر بستر رفتار حرفه‌ای، درک ابعاد مهم از یک سو و طراحی ابزار بومی آن از سویی دیگر از اهمیت بالایی برخوردار است. هدف این مطالعه تحلیل مفهوم رفتار حرفه‌ای و بررسی ویژگی‌ها روان‌سنجی آن بر اساس تعریف بومی و عملیاتی این مفهوم است.

مواد و روش‌ها: در فاز اول مطالعه با استفاده از روش هیبرید که توسط شوارتز-بارکوت و کیم معرفی گردید، مفهوم رفتار حرفه‌ای تعریف شد. در فاز نظری، با استفاده از رویکرد واکر و اوانت، مرور متون مرتبط انجام گردید. در مرحله کار در عرصه، از تحلیل محتوای جهت‌دار استفاده شد. آنالیز داده‌ها بر اساس توصیه‌های لاندمن و گراند‌هایم (۲۰۰۴) صورت گرفت. در مرحله نهایی، دو مرحله اول در یکدیگر ادغام شد. در فاز دوم مطالعه، با استفاده از رویکرد چهار مرحله‌ای والتز (۲۰۱۰) ابزار رفتار حرفه‌ای طراحی شد و روان‌سنجی آن با ارزیابی روایی صوری، محتوا، سازه و پایایی انجام گرفت و در نهایت در فاز سوم این ابزار در گروهی از ماماها شهر تهران اجرا گردید.

نتایج: بر اساس تحلیل مفهوم هیبرید، رفتار حرفه‌ای در مامایی مفهومی پیچیده، پویا و چند بعدی است. این مفهوم مجموعه‌ای از الزامات فردی، الزامات حرفه‌ای و اخلاق‌مداری فرا حرفه‌ای است و می‌بایست یک ماما با برخورداری از ویژگی‌ها فردی و خود راهبری و نیز بهره‌گیری از اخلاق‌مداری فضیلت محور و قانون محور، در جهت تخصص‌مداری حرفه‌ای، ارتباطات موثر حرفه‌ای، ارتباطات ارزش‌مدار و معنویت‌مداری، مراقبت کل‌نگر، توانمندسازی مددجویان و مسئولیت‌پذیری در قبال ذی‌نفعان گام بردارد. عوامل فردی، حرفه‌ای و سازمانی در استقرار رفتار حرفه‌ای نقش دارند و با بهبود پیامدهای مراقبتی و تعالی حرفه‌ای همراه است. در مرحله دوم ارزیابی طراحی گردید که S-CVI آن ۰/۸۲ بود. آنالیز عامل ۵ فاکتور را استخراج کرد که مجموعاً ۶۰/۸۷ درصد واریانس را تبیین نمودند. آلفای کرونباخ در این ابزار برابر با ۰/۸۵ بود. به علاوه همبستگی داخل گروهی برابر با ۰/۹۵۴ تعیین شد.

نتیجه‌گیری: نتیجه این مطالعه با به تصویر کشیدن ابعاد مفهوم، پیشایندها و پیامدهای آن و نیز ارائه ابزاری معتبر و پایا دانش قوی در خصوص رفتار حرفه‌ای در مامایی می‌تواند به توسعه دانش در این زمینه منجر گردد.

کلیدواژه‌ها: رفتار حرفه‌ای، مامایی، تحلیل مفهوم، مدل هیبرید، پژوهش کیفی، مطالعه ترکیبی، ابزارسازی

Teheran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Title:

**Concept Analysis of Professional Behavior in Midwifery,
Development, Psychometric Properties and Implementation of the
Questionnaire: A Mixed Method Study**

**" A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of
Philosophy (PhD) Degree" In Reproductive Health**

By

Zohre Momenimovahed

Supervisor (s)

Dr. Zohreh Khakbazan

Dr. Abbas Ebadi

Consultant(s)

Dr. Mehrnaz Gerenmayeh

2019

Concept Analysis of Professional Behavior in Midwifery, Development, Psychometric Properties and Implementation of the Questionnaire: A Mixed Method Study

Abstract

Aim: Professional behavior is a multidimensional concept that is different according to cultures, professions, and people. Midwives are expected to strengthen their compliance with the principles of professional behavior in order to improve their professional competence and care delivery to their patients. Considering the cultural and context-based nature of professional behavior, understanding of its multiple dimensions as well as designing a native instrument to measure such a phenomenon in Iran is, indeed, of paramount importance. The aim of this study was to development and psychometric properties of the professional behavior questionnaire based on a native and working definition of the concept of professional behavior.

Methods: In the first phase of study, using the hybrid model of concept analysis developed by Schwartz-Barcott and Kim, the concept of professional behavior was defined. In the theoretical phase, using Walker and Avant's approach of concept analysis (2011), relevant literature was investigated. In the fieldwork phase, directed content analysis approach was used. Data analysis was based on the recommendations of Graneheim and Lundman (2004). In the final analytical phase, the initial theoretical analysis with fieldwork phase were integrated. In the second phase of the study, Waltz's (2010) four-step approach to development an instrument was applied, followed by a psychometric process to evaluate the validity and reliability of the questionnaire.

Results: Based on the hybrid model of concept analysis, professional behavior in midwifery is a set of personal requirements, professional requirements and intra-professional morality. In order to maintain professionalism, a midwife should use her personality characteristics and self-leadership as well as adhere to ethical codes in direction of professional scientism, professional communication, sympathetic and trust- based interactions, patient-centered care, team-focused care, professional responsibility and commitment to the profession. In the second phase, a tool for measuring professional behavior was designed. S-CVI was calculated 0.82 for the questionnaire. The Cronbach's alpha coefficient were 0.85. In addition, the intra class correlation was 0.954.

Conclusions: The findings of the present study help boost the knowledge about professional behavior by thoroughly illuminating this concept, comprising antecedents, properties and consequences of this concept in addition to providing researchers with a valid and reliable measurement tool.

Keywords: professional behavior, midwifery, concept analysis, hybrid model, mixed method research, instrument development